

Bp Ignacy Dec

Instrukcja w sprawie przygotowania do przyjęcia sakramentu bierzmowania w diecezji świdnickiej

1. Sakrament bierzmowania jest niepowtarzalnym wydarzeniem w życiu człowieka wierzącego. Obok chrztu i Eucharystii należy do tzw. sakramentów wtajemniczenia chrześcijańskiego (inicjacji). Jest to sakrament, w którym Duch Święty umacnia człowieka udzielając mu siedmiorakich darów mających pomóc człowiekowi w mężnym wyznawaniu swojej wiary i postępowaniu według jej zasad. Bierzmowanie jest zatem owocnym spotkaniem z Chrystusem, który umacnia człowieka w ważnym momencie życia, jakim jest jego wszechstronne dojrzewanie i wkroczenie w dorosłość.

2. Z uwagi na fakt, że ma on miejsce tylko jeden raz w życiu, Kościół pozwala na jego przyjęcie osobie, która należycie się do niego przygotowała. Duszpasterz zaświadcza biskupowi, że kandydaci są właściwie przygotowani do przyjęcia tego sakramentu. Sakrament bierzmowania z jednej strony zakłada już określony stopień dojrzałości kandydata, a z drugiej umacnia człowieka w jego nieustannym dojrzewaniu w wierze.

3. O ile sakrament chrztu świętego jest wyrazem wiary rodziców dziecka, a także ich powinnością wynikającą m.in. z sakramentu małżeństwa i dokonuje się bez świadomego udziału człowieka, to bierzmowanie domaga się już przemyślanej decyzji osoby, która pragnie do niego przystąpić. Sakrament ten nosi także nazwę „sakramentu umocnienia” (łacińskie confirmatio). Winien być on przyjmowany w dojrzałym wieku, kiedy człowiek zdaje już sobie sprawę z wagi podejmowanych zobowiązań. Dlatego na początku przygotowania do bierzmowania kandydaci wyrażają wolę jego przyjęcia i rozpoczęcia przygotowania. Wyrażanie woli przyjęcia sakramentu powinno mieć miejsce wobec księdza proboszcza parafii zamieszkania.

4. Zgodnie z zaleceniem Komisji Episkopatu Polski ds. Wychowania Katolickiego i ustaleniami podjętymi w naszej diecezji do sakramentu bierzmowania przystępują uczniowie ostatniej klasy gimnazjum i starsi.

5. Wtajemniczenie w życie sakramentalne Kościoła z istoty swojej związane jest z parafią. Odbywa się więc jakby dwutorowo: przede wszystkim w parafii zamieszkania kandydata, która jest naturalnym środowiskiem życia religijnego, jak i w szkole, w której odbywa się katecheza. Jakkolwiek program katechezy szkolnej i parafialnej dopełniają się, to jednak zawierają określone akcenty, niezależne od siebie treści, których nie wyczerpuje ani jedynie przygotowanie szkolne ani parafialne. Katecheza szkolna i przygotowanie w parafii wzajemnie się uzupełniają. A zatem przygotowanie do bierzmowania odbywa się przede wszystkim w parafii, a także w szkole.

6. Właściwym i najstosowniejszym miejscem przygotowania do przyjęcia sakramentu dojrzałości jest zatem parafia miejsca zamieszkania kandydata. Przygotowanie to należy rozpocząć najpóźniej w święto św. Stanisława Kostki. Na ręce księdza pro-

boszcza kandydaci – w łączności z rodzicami, lub opiekunami – kierują prośbę i wyrażają gotowość rzetelnego włączenia się w realizację programu przygotowania do bierzmowania.

7. Jeżeli poważne racje duszpasterskie za tym przemawiają, ksiądz proboszcz parafii zamieszkania kandydata może mu udzielić zgody na przyjęcie bierzmowania w innej parafii, jednakże pod warunkiem, że kandydat będzie uczestniczył w całym przygotowaniu w swojej parafii.

8. Przygotowanie do bierzmowania trwa trzy lata. W tym okresie kandydat stara się prowadzić życie chrześcijańskie. W okresie nauki szkolnej podstawową jego powinnością jest udział w katechezie szkolnej prowadzonej przez katechetę, który na bieżąco informuje księdza proboszcza o postępach kandydata w tej dziedzinie i ostatecznie wydaje swoją opinię o kandydacie do bierzmowania.

9. O dopuszczeniu do sakramentu bierzmowania decyduje proboszcz parafii zamieszkania ucznia. Powinien on jednak zawsze uwzględniać opinię katechetów na temat udziału w katechezie szkolnej i przygotowania w parafii. Udział w całości przygotowania potwierdza indeks kandydata.

10. Trzyletnie przygotowanie do bierzmowania powinno się rozpocząć w święto św. Stanisława Kostki – patrona młodzieży. Formacja chrześcijańska w tym okresie ma na celu nie tylko opanowanie pewnego zakresu wiedzy religijnej, ale przede wszystkim wypracowanie wyrazistej postawy wiary i aktywnego uczestnictwa w życiu Kościoła. Nie może się ono zatem ograniczać do kilku spotkań porządkowych czy samej tylko katechezy w szkole. Przez pierwsze dwa lata spotkania powinny odbywać się przynajmniej raz w miesiącu. W ostatnim roku przygotowanie to powinno być bardziej intensywne, a spotkania powinny odbywać się przynajmniej raz w tygodniu.

11. Okres przygotowań realizowany w parafii ma być również okazją do odnowienia i umocnienia łączności ze wspólnotą parafialną. Należy więc efektywnie wykorzystać ten czas przygotowań, kładąc szczególny nacisk na sferę życia sakramentalnego, uczestnictwo w działaniach charytatywnych wspólnoty, otwieranie się na potrzeby drugiego człowieka, umiejętność posługiwania się Pismem świętym i właściwego odczytywania słowa Bożego w nim zawartego, aktywne i świadome uczestnictwo w liturgii. Tak sformułowanych celów nie sposób zrealizować w krótkim czasie, dlatego też przygotowanie kandydatów do bierzmowania powinno trwać przez cały czas edukacji gimnazjalnej, a zajęcia mają głównie charakter formacyjny. Ich celem jest pogłębienie zrozumienia sakramentu chrztu i doprowadzenie do decyzji przyjęcia konsekwencji religijnych z niego wynikających.

12. W tym okresie w parafii kandydaci przykładnie uczestniczą w życiu religijnym wspólnoty, które wyraża się przede wszystkim w niedzielnej i świątecznej Eucharystii, regularnym przystępowaniu do sakramentu pokuty i pojednania, udziale w nabożeństwach wynikających z rytmu wyznaczonego przez rok liturgiczny (nabożeństwa różańcowe w październiku, Msze św. roratnie w Adwencie, Droga Krzyżowa i Gorzkie Żale w Wielkim Poście, a także nabożeństwa majowe i czerwcowe, nabożeństwa słowa Bożego, misje i rekolekcje parafialne). O ile udział w niedzielnych i świątecz-

nych Mszach św. jest zwykłą powinnością i przywilejem każdego chrześcijanina, to częstotliwość udziału w innych praktykach religijnych jest ustalana w parafii zamieszkania kandydata. Czymś oczywistym pozostaje codzienna modlitwa i lektura Pisma świętego.

13. Kandydaci do bierzmowania winni mieć świadomość, że sprawdzianem ich dojrzałości w wierze jest udział w życiu sakramentalnym lokalnej wspólnoty Kościoła, przez co stają się jednocześnie prawdziwymi świadkami Jezusa. Nie chodzi o to, by zmuszać kogokolwiek do uczestnictwa w praktykach religijnych, jednak wydaje się to sprawą tak naturalną, że znaczne zaniedbania w tej dziedzinie uniemożliwiają podjęcie przez Kościół pozytywnej decyzji o udzieleniu kandydatowi sakramentu bierzmowania albo ją w dużym stopniu utrudniają. Katecheza szkolna i parafialna powinna zatem zmierzać do ukazania życiowych wartości owych praktyk, jako przywileju chrześcijanina, a nie jedynie przykrego obowiązku.

14. W naszej diecezji przygotowanie do bierzmowania w parafii odbywa się w oparciu o program „Wypłyn na głębię”, zaś pomocą w tym przygotowaniu jest katechizm dla młodzieży „YOUCAT”.

15. W przygotowaniu do bierzmowania bardzo ważną rolę spełniają rodzice jako ci, którzy przed laty zdecydowali o katolickim wychowaniu potomstwa, jak i o chrzcie swojego dziecka oraz przyrzekli, że przyjmują na siebie obowiązek wychowania go w wierze, co oznacza doprowadzenie do pełni życia chrześcijańskiego, zwłaszcza sakramentalnego. Przede wszystkim na rodzicach, ale także na katechetach oraz wychowawcach spoczywa ważny obowiązek wspierania młodych w kształtowaniu ich osobowości na wzór Chrystusa oraz dążeniu do doskonałości, którą nazywamy świętością.

16. Troska rodziców o religijne wychowanie dziecka nie kończy się zatem na doprowadzeniu go do I Komunii św., ale trwa przynajmniej do bierzmowania, a także później – w dorosłym życiu. Rodzice ze swej natury powinni więc być naturalnymi sprzymierzeńcami proboszcza i katechety w przygotowaniu do bierzmowania. Słowem i przykładem mają ukazywać swoim dzieciom wartość i korzyści płynące z prowadzenia życia prawdziwie chrześcijańskiego. W celu dobrego wypełnienia swojego obowiązku rodzice powinni uczestniczyć w przygotowaniu do bierzmowania, szczególnie poprzez udział w organizowanych dla nich spotkaniach, które mają na celu pomoc w wychowaniu religijnym swoich dzieci w szczególnym okresie ich życia, jakim jest dojrzewanie. Dlatego udział w spotkaniach formacyjnych i nabożeństwach nie powinien być przez rodziców traktowany jako przymus, ale ma pogłębić i ożywić w nich świadomość bycia Kościołem. Formacja rodziców ma także przypomnieć o ich odpowiedzialności za katolickie wychowanie dzieci, aby na co dzień stawali się dla nich prawdziwymi świadkami życia ewangelia.

17. W *Katechizmie Kościoła katolickiego* czytamy, iż „przygotowanie do bierzmowania powinno mieć na celu doprowadzenie chrześcijanina do głębszego zjednoczenia z Chrystusem, do większej zażyłości z Duchem Świętym, Jego działaniem, darami i natchnieniami, aby mógł lepiej podjąć apostolską odpowiedzialność życia

chrześcijańskiego. Katecheza przed bierzmowaniem powinna także starać się obudzić zmysł przynależności do Kościoła Jezusa Chrystusa, zarówno do Kościoła powszechnego, jak i wspólnoty parafialnej. Na tej ostatniej spoczywa szczególna odpowiedzialność za przygotowanie kandydatów do bierzmowania” (KKK 1309). Katechizm mocno akcentuje rolę wspólnoty parafialnej w przygotowaniu chrześcijanina do sakramentu bierzmowania. Czyni ją „szczególnie odpowiedzialną za przygotowanie kandydatów do bierzmowania”. Celem tego przygotowania jest „obudzenie zmysłu przynależności do Kościoła Jezusa Chrystusa”, co zasadniczo realizuje się poprzez świadomość przynależności do „wspólnoty parafialnej”.

18. Świadkiem bierzmowania powinna być osoba, która już przyjęła ten sakrament, ponieważ bierze ona pewną odpowiedzialność za bierzmowanego. Zobowiązuje się bowiem pomagać mu w dotrzymywaniu obietnic wynikających z tego sakramentu. Taka osoba winna więc najpierw sama realizować Jezusowy „przepis na życie”, dawać dobre świadectwo życia wiarą. Wtedy może stanąć przy młodym człowieku jako świadek bierzmowania, ponieważ też kiedyś w tym sakramencie świadomie i dobrowolnie wybrała Chrystusa.

† **Ignacy DEC**
BISKUP ŚWIDNICKI

Świdnica, 18 września 2012 r., w święto św. Stanisława Kostki